

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie sędziego Sądu Okręgowego w P. X. Y., po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2024 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, zażalenia wniesionego przez L. Z. na zarządzenie z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie o sygn. akt I ZI 86/23 w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w P. X. Y. na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

- 1. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie;**
- 2. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania.**

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE

W dniu 4 grudnia 2023 r. do Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej wpłynął wniosek L. Z. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w P. X. Y.. Wniosek ten nie został sporządzony i podpisany przez podmiot uprawniony będący jej pełnomocnikiem, a nadto nie odpowiadał warunkom formalnym pisma procesowego określonym w art. 119 § 1 k.p.k. gdyż nie wskazano sygnatury sprawy karnej prowadzonej przeciwko sędziemu.

Zarządzeniem z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie o sygn. akt I ZI 86/23, wezwano wnioskodawczynię L. Z. do uzupełnienia braków formalnych wniosku z

dnia 4 grudnia 2023 r. poprzez sporządzenie i podpisanie wniosku przez adwokata bądź radcę prawnego oraz nadesłanie kopii aktu oskarżenia w sprawie, w której immunitet ma być uchylony. Jednocześnie pouczone L. Z., iż wskazane braki formalne powinny być uzupełnione w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku.

Wobec nieuzupełnienia braków formalnych, sędzia Sądu Najwyższego Tomasz Demendecki, zarządzeniem z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie o sygn. akt I ZI 86/23, odmówił przyjęcia wniosku L. Z. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w P. X. Y. z uwagi na niespełnienie warunków formalnych wniosku, pomimo wcześniejszego wezwania do ich uzupełnienia.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniosła L. Z., wnosząc o cyt.: *„przedłużenie terminu wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w P. X. Y., gdyż dotychczas w terminie nie spełniła warunków formalnych wniosku (...) ze względu, że miałam operację kolana i nie mogłam chodzić, a także pełnomocnik adwokat A. C., która występuje ze mną w sprawie, sygn. akt XIV C 1174/18/OK kategorycznie odmówiła napisania pisma uzasadniając, że się boi (...)”*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestę immunitetu sędziowskiego regulują przepisy art. 80 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024, poz. 334 t.j. – dalej powoływana jako: „u.s.p.”), które zastrzegają, że sędzia nie może być zatrzymany ani pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia właściwego sądu dyscyplinarnego. Wobec tego, Sądowi Najwyższemu, jako sądowi właściwemu na podstawie art. 27a § 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024, poz. 622 t.j. – dalej powoływana jako: „u.SN”) przysługuje uprawnienie do wstępnej kontroli wniosku o wyrażenie zgody na

pociągnięcie sędziego oraz prokuratora do odpowiedzialności karnej. Jeżeli wniosek ten nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w Kodeksie postępowania karnego, przewodniczący (prezes) sądu dyscyplinarnego odmawia jego przyjęcia w drodze zarządzenia (art. 80 § 2b u.s.p.).

Jedną z okoliczności przemawiającą za zasadnością przyjęcia do rozpoznania rzeczonoego wniosku jest przede wszystkim jego prawidłowe zainicjowanie, co skorelowane jest z wymogiem zawartym w art. 13 k.p.k. Przepis ten stanowi, że uzyskanie zezwolenia władzy, od którego ustawa uzależnia ściganie, należy do oskarżyciela. W odniesieniu do przestępstw popełnionych przez sędziego lub prokuratora, należy zatem wpierw zainicjować postępowanie karne, a następnie wystąpić do sądu dyscyplinarnego o wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego lub prokuratora do odpowiedzialności karnej. Dopiero bowiem uzyskanie statusu strony w postępowaniu karnym toczącym się o ten sam czyn, przeciwko tej samej osobie, daje podstawę do przyznania wnioskodawcy statusu strony w postępowaniu delibacyjnym. W innym wypadku wydanie przez sąd dyscyplinarny uchwały w tym zakresie zostałoby niejako uczynione *in blanco* i byłoby zawieszone w próżni, co też stoi w sprzeczności z istotą postępowania, o którym mowa w art. 80 u.s.p. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2024 r., II ZIZ 1/24, LEX nr 3689964; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2024 r., sygn. akt II ZIZ 37/23, LEX nr 3721411).

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że zarządzeniem sędziego Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2023 r. wezwano wnioskodawczynię L. Z. do uzupełnienia braków formalnych wniosku z dnia 4 grudnia 2023 r. poprzez sporządzenie i podpisanie wniosku przez adwokata bądź radcę prawnego oraz nadesłanie kopii aktu oskarżenia w sprawie, w której immunitet ma być uchylony. Jednocześnie, w sposób prawidłowy pouczone ją o terminie do wywiązania się z nałożonego na nią obowiązku. W odpowiedzi na powyższe wezwanie L. Z. wprawdzie złożyła pismo z zachowaniem wyznaczonego terminu, jednakże nie uzupełniła wskazanych braków formalnych. Ponadto, we wniesionym zażaleniu L. Z. nie sformułowała żadnych zarzutów wskazujących na ewentualne błędy rozstrzygnięcia, a jedynie wniosła m.in. o cyt.: „*przedłużenie terminu wniosku o*

zezwozenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w P. X. Y. (...)”.

W tym stanie rzeczy zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku w sprawie o sygn. akt I ZI 86/23 jako pochodzącego od osoby nieuprawnionej do jego złożenia, a więc obarczonego brakami formalnymi, było całkowicie zasadne.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

ł.n